

Ιστορία Κατεύθυνσης

1^ο ΘΕΜΑ

A) Να γράψετε τους αριθμούς της στήλης Α' και δίπλα στον καθένα από αυτούς τα γράμματα της στήλης Β' τα οποία προσδιορίζουν τις χρονολογίες που αντιστοιχούν στα γεγονότα της στήλης Α'.

Στήλη Α: ΓΕΓΟΝΟΤΑ	Στήλη Β: ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕΣ
1. Διεύρυνση ελληνικού κράτους με την Άρτα και τη Θεσσαλία.	A. 1910
2. Ψήφιση νόμων σχετικών με την απαλλοτρίωση μεγάλων ιδιοκτησιών.	B. 1896
3. Συγκρούσεις στο χωριό Κιλελέρ.	Γ. 1911
4. Ολοκλήρωση της αγροτικής μεταρρύθμισης από την κυβέρνηση Βενιζέλου στη Θεσ/νίκη.	Δ. 1881
5. Οι πρώτες εργατικές εξεγέρσεις στο Λαύριο.	E. 1907
6. Τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού ήταν 240.000.000 και τα έξοδα 181.000.000 δρχ.	ΣΤ. 1917

B) Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν σωστές ή λανθασμένες:

1. Το βενιζελικό κόμμα ήταν σε μεγάλο βαθμό προσωπιπαγές.
2. Το κόμμα του Δηλιγιάννη υποστήριζε το χρηματιστικό κεφάλαιο.
3. Το κόστος των Βαλκανικών πολέμων κλόνισε την εθνική οικονομία.
4. Την περίοδο του μεσοπολέμου η Ελλάδα είχε τις υποδομές της.
5. Σύμφωνα με το Σύνταγμα του 1844, ως πολίτευμα καθορίστηκε η Βασιλευομένη Δημοκρατία

2^ο ΘΕΜΑ

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- Αγροτική μεταρρύθμιση
- Φεντερασιόν
- ”Διχοτόμηση” της δραχμής

3^ο ΘΕΜΑ

A) Να προσδιορίσετε τις συνέπειες της αγροτικής μεταρρύθμισης.

B) Ποια πλεονεκτήματα διέθετε η χώρα στην περίοδο του Μεσοπολέμου;

4^ο ΘΕΜΑ

Αντλώντας στοιχεία από το παρακάτω κείμενο και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις α) να αναφερθείτε στην (πολιτική) αντίληψη του Βενιζελισμού

β) στους λόγους για τους οποίους η αστική τάξη στήριξε το Βενιζέλο

Βενιζελισμός: Αστικός Εθνικισμός-Αστικός Εκσυγχρονισμός

Πέρα και πίσω από το χάρισμα του ηγέτη του, η ανεπανάληπτη δυναμική του Βενιζελισμού πρηγάζει από έναν εξίσου ανεπανάληπτο συνδυασμό αστικού εθνικισμού και αστικού εκσυγχρονισμού, σε αδιάσπαστη και διαλεκτική ενότητα. Από την πρώτη στιγμή, το 1910, ο εκσυγχρονισμός τέθηκε στην υπηρεσία της εθνικής ολοκλήρωσης. Με τη σειρά της, η εθνική ολοκλήρωση υπηρέτησε τον εκσυγχρονισμό μέχρι το τέλος, προσφέροντας την αναντικατάστατη πολιτική και ιδεολογική νομιμοποίηση. Στο γενικό αυτό επίπεδο, γίνεται φανερή η άρρηκτη συνέχεια και συνέπεια του Βενιζελισμού (και του Βενιζέλου προσωπικά). Αν πρέπει κανείς να διακρίνειδύο φάσεις, ίσης περίπου διάρκειας, είναι επειδή το περιεχόμενο της εθνικής ολοκλήρωσης άλλαξε αναγκαστικά και ριζικά μετά την Καταστροφή του 1922. Πριν, σήμαινε πρωταρχικά την απελευθέρωση των αλυτρώτων με την αντίστοιχη εδαφική επέκταση του εθνικού κράτους. Μετά, σήμαινε αποκλειστικά την αφομοίωση των των πρώην αλυτρώτων ως Νέων Χωρών ή ως προφύγων πια και την επίτευξη του εθνικής ομογένειας και μιας νέας εθνικής ταυτότητας μέσα στα οριστικά πλέον κρατικά σύνορα. Έτσι, κατά την πρώτη ηρωϊκή περίοδο του Βενιζελισμού (1910-1920), ο αστικός εκσυγχρονισμός συναρθρώθηκε με τον αλυτρωτισμό, με ιδεολογικό επιστέγασμα τη Μεγάλη Ιδέα (...). Οι λόγοι για τη δημιουργία ενός ισχυρού εθνικού κέντρου συνέδεσε τη Μεγάλη Ιδέα με τη διεκδίκηση της Μεγάλης Ελλάδας που και τα δύο εκφράζονταν από το Βενιζελισμό. Ο Βενιζελισμός, λοιπόν, αποτελούσε συνδυασμό αστικού εθνικισμού και αστικού εκσυγχρονισμού. Αυτό γιατί υποστήριζε ότι η “εθνική ολοκλήρωση” μπορούσε να επιτευχθεί με την ενσωμάτωση του εκτός συνόρων ελληνισμού, η οποία με τη σειρά της θα γινόταν κατορθωτή με τον αστικό εκσυγχρονισμό, το θεσμικό, δηλαδή, εκσυγχρονισμό, καθώς και την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων. Έτσι, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο παράθεμα κατά την πρώτη περίοδο του Βενιζελισμού (1910-1920) ο αστικός εκσυγχρονισμός ήταν άρρηκτα δεμένος με τον “αλυτρωτισμό” έχοντας ως ιδεολογικό κάλυμμα η Μεγάλη Ιδέα. Βέβαια, επισημαίνεται στο παράθεμα ότι μετά το 1922 (Μικρασιατική καταστροφή) ο αστικός εκσυγχρονισμός συνδέθηκε με την οικοδόμηση “ενιαίου εθνικού κράτους” με ιδεολογικό κάλυμμα όχι πια τη Μεγάλη Ιδέα αλλά την Αβασίλευτη Δημοκρατία.

Φεντερασιόν: σχολικό βιβλίο, σελίδα 45 “Η κατάσταση αυτή... εργατικής ιδεολογίας στη χώρα”

“Διχοτόμηση της δραχμής”: σχολικό βιβλίο, σελίδα 50 “Το Μάρτιο του 1922... και το πείραμα επαναλήφθηκε το 1926”

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 3ου ΘΕΜΑΤΟΣ

A) Σχολικό βιβλίο, σελίδα 45 “Η αναδιανομή που έγινε... κράτη της Ευρώπης (Ισπανία, Βουλγαρία, Ρουμανία κλπ)

B) Σχολικό βιβλίο, σελίδα 52 “Η Ελλάδα του μεσοπολέμου... καταστροφή”

ΑΠΑΝΤΗΣΗ 4ου ΘΕΜΑΤΟΣ

a) Σχολικό βιβλίο, σελίδα 48 “Στην περίοδο 1910-1922, κατά την οποία η Ελλάδα... του Έθνους”

β) Οι λόγοι για τους οποίους η αστική τάξη στήριξε το Βενιζέλο παρουσιάζονται στο σχολικό βιβλίο στη σελίδα 48 “Ο Βενιζέλος δεν ήταν μόνος στη διαδικασία διαμόρφωσης και υλοποίησης... για τη διεκδίκηση της Μεγάλης Ελλάδας με πιθανότητα επιτυχίας”.

Γράφουμε, λοιπόν, αυτή την παράγραφο από το σχολικό βιβλίο και στη συνέχεια περνούμε στο σχολιασμό της άποψης ότι ο Βενιζελισμός αποτελούσε “συνδυασμό αστικού εθνικισμού και αστικού εκσυγχρονισμού” που διατυπώνεται στο παράθεμα. Όπως προαναφέραμε (από το σχολικό βιβλίο), το αίτημα για τη δημιουργία ενός ισχυρού εθνικού κέντρου συνέδεσε τη Μεγάλη Ιδέα με τη διεκδίκηση της Μεγάλης Ελλάδας που και τα δύο εκφράζονταν από το Βενιζελισμό. Ο Βενιζελισμός, λοιπόν, αποτελούσε συνδυασμό αστικού εθνικισμού και αστικού εκσυγχρονισμού. Αυτό γιατί υποστήριζε ότι η “εθνική ολοκλήρωση” μπορούσε να επιτευχθεί με την ενσωμάτωση του εκτός συνόρων ελληνισμού, η οποία με τη σειρά της θα γινόταν κατορθωτή με τον αστικό εκσυγχρονισμό, το θεσμικό, δηλαδή, εκσυγχρονισμό, καθώς και την ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων. Έτσι, όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο παράθεμα κατά την πρώτη περίοδο του Βενιζελισμού (1910-1920) ο αστικός εκσυγχρονισμός ήταν άρρηκτα δεμένος με τον “αλυτρωτισμό” έχοντας ως ιδεολογικό κάλυμμα η Μεγάλη Ιδέα. Βέβαια, επισημαίνεται στο παράθεμα ότι μετά το 1922 (Μικρασιατική καταστροφή) ο αστικός εκσυγχρονισμός συνδέθηκε με την οικοδόμηση “ενιαίου εθνικού κράτους” με ιδεολογικό κάλυμμα όχι πια τη Μεγάλη Ιδέα αλλά την Αβασίλευτη Δημοκρατία.

ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΘΗΚΑΝ ΤΑ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

ΧΑΣΙΑΚΗΣ
στον ΠΕΙΡΑΙΑ